

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Komunikacja w perspektywie interkulturowej
Kod przedmiotu*	MPST3
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Filologia germańska (z nauką j. niemieckiego od podstaw)
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, do wyboru
Język wykładowy	niemiecki
Koordinator	dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną – możliwa forma zdalna, jak i tradycyjna.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka wykładowego co najmniej na poziomie B2.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią z zakresu komunikacji interkulturowej.
C ₂	Zapoznanie studentów z konwencjami warunkującymi zachowanie werbalne i niewerbalne w obrębie wybranych kultur o granicach politycznych i geograficznych.
C ₃	Rozwijanie u studentów umiejętności diagnozowania różnic kulturowe pomiędzy kulturą własną i obcą oraz nazywania i wyjaśniania ich przyczyn.
C ₄	Kształtowanie u studentów umiejętności poszanowania dla braku jednoznaczności oraz ostrożności w wyrażaniu opinii i ocenianiu członków innych grup kulturowych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie znaczenie języka i szeroko rozumianej kultury w obrębie studiów filologicznych oraz posiada uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię używaną w obrębie komunikacji interkulturowej, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych.	K_Wo2 K_Wo3
EK_02	Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów/komponentów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie antropologii kultury, psychologii społecznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa.	K_Wo4 K_Wo8
EK_03	Student potrafi wykorzystywać i stosować w praktyce zdobytą i ugruntowaną wiedzę z zakresu komunikacji interkulturowej oraz sprawnie posługiwać się niemieckojęzyczną terminologią właściwą dla tej dyscypliny podczas analizowania wybranych zagadnień teoretycznych, jak i wybranych krytycznych sytuacji interakcyjnych.	K_Uo1 K_Uo3
EK_04	Student potrafi rozpoznać różne rodzaje elementy/ aspekty/ płaszczyzny kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, wykorzystując przy tym m. in. narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych.	K_Uo4
EK_05	Student potrafi aktywnie uczestniczyć w wymianie poglądów w języku niemieckim – prezentować, wartościować i ewaluować różne opinie, poglądy	K_Uo5 K_Uo8 K_U11

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	i stanowiska w zakresie tematycznym obejmującym zjawiska komunikacji interkulturowej, potrafi współdziałać i pracować w zespole podczas realizacji projektu etnograficznego, przyjmując w nim różne role.	
EK_6	Student jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy z zakresu komunikacji interkulturowej oraz wykorzystania jej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów) oraz do kompetentnego i odpowiedzialnego wykorzystywania tejże wiedzy zarówno podczas codziennej, jak i specjalistycznej (jako tłumacz) komunikacji w języku niemieckim, mając przy tym na uwadze dobro wszystkich uczestników interakcji.	K_Ko1 K_Ko2 K_Ko5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Komunikacja interkulturowa – wyjaśnienie pojęcia i wprowadzenie w problematykę. Rola komunikacji interkulturowej w kształceniu nauczycieli, tłumaczy, mediatorów. Analiza wybranych modeli komunikacji interpersonalnej przebiegającej na styku co najmniej dwóch kultur – teoretyczne rozważania poparte przykładowymi krytycznymi sytuacjami interakcyjnymi.
Kompetencja interkulturowa – przegląd definicji; Omówienie i analiza wybranych modeli kompetencji interkulturowej.
Kultura – zdefiniowanie pojęcia z perspektywy językoznawstwa, antropologii kultury, socjologii, pedagogiki i psychologii społecznej. Związki języka z kulturą – perspektywa społeczna i generatywna (antropocentryczna). Określanie granic kultury – granice polityczne, geograficzne, językowe, duchowo-historyczne i socjologiczne kultury. Kultura narodowa – wyjaśnienie pojęcia oraz analiza wybranych typologii kultury (Hofstede, Thomas).
Obraz własny i obcy; sąd, uprzedzenie, stereotyp – powstawanie, charakterystyka, funkcje. Uprzedzenia i stereotypy narodowe w obrazie Polski i Polaków w Niemczech oraz Niemiec i Niemców w Polsce – analiza materiałów o nachyleniu humorystycznym – wybranych dowcipów, anegdot, programów kabaretowych.
Stereotypy i uprzedzenia w obrazie innych kultur (w tym narodowych) – prezentacja i omówienie studenckich projektów.
Potoczne rozumienie słowa kultura, w sensie bycia kulturalnym. Kultura (narodowa) a grzeczność w komunikacji – omówienie zachowań werbalnych i niewerbalnych obowiązujących w obrębie wybranych kultur (przede wszystkim polskiej i niemieckiej, ale także japońskiej, chińskiej, arabskiej).
Nieporozumienia natury (inter)kulturowej – analiza wybranych krytycznych sytuacji interakcyjnych.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład problemowy / wykład z prezentacją multimedialną, metoda projektów, dyskusja, analiza przypadków.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej	w.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej	w.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej	w.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej, projekt etnograficzny	w.
EK_05	projekt etnograficzny	w.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, projekt etnograficzny	w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Po semestrze 4 zaliczenie na podstawie systematycznej obecności i prezentacji projektu etnograficznego. Zaliczenie umożliwia podejście do egzaminu pisemnego lub ustnego w formie tradycyjnej lub zdalnej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	12
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Bolten, Jürgen (2007): *Interkulturelle Kompetenz*. Erfurt: Landeszentrale für Politische Bildung Thüringen.
- Eismann, Volker (2007): *Erfolgreich in der interkulturellen Kommunikation*. Berlin: Cornelsen.
- Erll, Astrid / Gymnich, Marion (2007): *Interkulturelle Kompetenzen. Erfolgreich kommunizieren zwischen den Kulturen*. Klett Lernen und Wissen GmbH: Stuttgart.
- Heringer, Hans Jürgen (2004): *Interkulturelle Kommunikation: Grundlagen und Konzepte*. Tübingen/Basel: Francke.
- Heringer, Hans Jürgen (2012): *Interkulturelle Kompetenz. Ein Arbeitsbuch mit interaktiver CD und Lösungsvorschlägen*. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag.
- Hofstede, Gerd (1993): *Kulturen-Organisationen-Management. Interkulturelle Zusammenarbeit*. Wiesbaden: Gabler.
- Jammal, Elis (2014): *Kultur und Interkulturalität. Interdisziplinäre Zugänge*. Wiesbaden: Springer Fachmedien.
- Knapp-Potthoff, Annelie / Liedke, Martina (1997): *Aspekte interkultureller Kommunikationsfähigkeit*. München: iudicium Verlag.
- Kübler, Hans Dieter (2011): *Interkulturelle Medienkommunikation. Eine Einführung*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.
- Maletzke, Gerhard (1996): *Interkulturelle Kommunikation. zur Interaktion zwischen Menschen verschiedener Kulturen*. Opladen: Westdeutscher Verlag.
- Miłuńska, Krystyna (2005): *Interkulturelle Verständigungsprobleme in der Alltagskommunikation und Konsequenzen für interkulturell bezogenen Fremdsprachenunterricht*. In: Prace naukowo-dydaktyczne Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie. 19/2005, 207-218.
- Miłuńska, Krystyna (2010): *Stereotype und Vorurteile in der deutsch-polnischen Wahrnehmung*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłuńska, Krystyna (2012): *Rozwój kompetencji interkulturowej w warunkach szkolnych – mity a polska rzeczywistość. Na przykładzie języka niemieckiego jako L3*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłuńska, Krystyna (2014): *Dylematy współczesnej glottodydaktyki: język – kultura, interlingwalizm – interkulturowość*. In: Języki Obce w Szkole 3/2014, 78-87.
- Miłuńska, Krystyna (2015): *Obraz Niemców w wybranych programach polskich kabaretów*. In: Studia Niemcoznawcze. Tom 55, 167-180.
- Miłuńska, Krystyna (2016): *Koncepcje kultury a nauczanie i uczenie się języków obcych – zarys teoretyczny*. In: Neofilolog 47/1, 21-35.
- Miłuńska, Krystyna (2016): *Die Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im DaF-Unterricht – ein Meilenstein im deutsch-polnischen Dialog. Zum Deutschlandbild der Polen, Polenbild der Deutschen und interkulturellen / deutsch-polnischen Dialog*. In: Wierzbicka, Mariola / Wille,

Lucyna (Hrsg.): Im Wirkungsfeld der kontrastiven und angewandten Linguistik / In the field of contrastive and applied linguistics. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Bd. 7., 74-91.

Nieke, Wolfgang (2008): *Interkulturelle Erziehung und Bildung. Wertorientierungen im Alltag*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften | GWV Fachverlage GmbH.

Literatura uzupełniająca:

Bouchara, Abdelaziz (2002): *Höflichkeitsformen in der Interaktion zwischen Deutschen und Arabern. Ein Beitrag zur interkulturellen Kommunikation*. Tübingen: Max Niemeyer.

Grucza, Franciszek / Chomicz-Jung, Krystyna (1996): *Problemy komunikacji interkulturowej: Jedna Europa – wiele języków i wiele kultur*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Liang, Yong (1992): *Höflichkeit als interkulturelles Verständigungsproblem. Eine kontrastive Analyse Deutsch/Chinesisch zum kommunikativen Verhalten in Alltag und Wissenschaftsbetrieb*. In: Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache, 18, 65-86.

Lüsebrink, Hans Jürgen (2005): *Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer*. Stuttgart-Weimar: Metzler.

Marcjanik, Małgorzata (2007): *Grzeczność w komunikacji językowej*. Warszawa: PWN.

Mikułowski Pomorski, Jerzy (2003): *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*. Kraków: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej.

Sugitani, Masako (2002): *Als kritisch erlebte Interaktionssituationen in der japanisch-deutschen Begegnung. Eine Erkundung des Alltagswissens am Arbeitsplatz*. In: Hauschild, Thomas / Warneken, Bernd Jürgen (Hrsg.): *Inspecting Germany. Internationale Deutschland-Ethnographie der Gegenwart*. Münster, Hamburg, London: Lit Verlag. Band 1, 89-105.

Tomiczek Eugeniusz u.a. (2004): *Deutsch-polnische Grammatik der Höflichkeit*. In: Vogt, Matthias Theodor u.a. (Hrsg.): *Kulturen in Begegnung*. Collegium Pontes Görlitz-Zgorzelec-Zhorelec 2003. Wrocław-Görlitz: Oficyna Wydawnicza ATUT, 247-274.

Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej